

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] tager lande er i Dag ude af Stand til at købe danske Varer som hidtil. Da vi maa betale de Varer, som vi kunde ønske at indføre, med danske Produkter, er Følgen at de foreliggende Forhold den, at vi fra en Række Lande kun er i Stand til at sikre os begrænsede Varemængder. Disse Varemængder maa naturligvis allerede paa Indførselsstadiet søges fordelt saa hensigtsmæssigt som muligt.

Da den ændrede Situation ikke giver Danmark nogen Mulighed for at handle i fri Valuta, er det nødvendigt at basere vor Samhandel med Udlandet paa Clearingordninger, som altsaa forudsætter et Varebytte. Jævnside med saadanne Clearingordninger maa løbe Handelsaftaler, der indeholder Kontingenterne for Import og Eksport. Disse Kontingenter fastsættes naturligvis ikke udelukkende med Henblik paa Danmarks Interesser, men Hensyn maa ogsaa tages til Interesserne i det Land, hvormed vi ønsker at samhandle.

Netop med Henblik paa en Fortsættelse og om muligt en Udvidelse af vort Handelssamkvem med en Række Lande er der allerede afsluttet forskellige Handelsaftaler, saaledes foruden med Tyskland ogsaa med Italien og Finland, ligesom der yderligere forhandles eller vil blive forhandlet med en Række andre Lande. Fra dansk Side lægges der, som man vil forstaa, under Forhandlingerne afgørende Vægt paa, at vi til Gengæld for vor Eksport i videst muligt Omfang faar netop de Varer, som Landet har størst Interesse i med Henblik paa Danmarks Produktion og Beskæftigelse. Men da de Lande, hvormed vi gerne vil samhandle, i vidt Omfang har de samme økonomiske Problemer at løse som vi, er vore Eksportmuligheder begrænsede, hvilket atter betyder begrænsede Indførselsmuligheder for os. Alene den Omstændighed medfører, at det ikke, som det undertiden har været fremhævet, er muligt uden videre at give Importen fri, idet man under Hensyn til Landet som Helhed ikke har Lov til eller Mulighed for at lade hele Problemet om den rette Fordeling af denne begrænsede Import ligge.

Det har været nævnt, at en Tilstand, hvorunder Staten stod som Importør af de for Samfundet vigtige Varer, under de

nuværende Forhold vilde frembyde Interesse paa en Række Omraader. Imidlertid vilde noget saadant medføre en meget gennemgribende Ændring i vore indre danske Forhold, og Ændringen vilde formentlig heller ikke være forbundet med saa store Fordele, at de fuldt ud kunde opveje de Interesser, som Erhvervslivet naturligvis har i, at Importen gaar gennem de sædvanlige Kanaler.

Det har ligeledes været nævnt, at Nationalbanken gennem selve Clearing-systemerne maatte kunne føre den fornødne Kontrol med Importen og dennes rette Fordeling, men dette er ikke rigtigt. Thi Nationalbankens Medvirken ved Administrationen af de løbende Clearingordninger er væsentligst af rent bankteknisk Karakter og gaar i det store og hele kun ud paa at føre det nødvendige Tilsyn med, at Ind- og Udbetalingerne paa de forskellige Clearingkonti sker paa rette Maade. Banken er imidlertid ikke indstillet paa at kunne føre Tilsyn med den rigtige Fordeling af Varerne, saa lidt som med at de Kontingenter, der er forudsat i Handelsaftalerne, opfyldes. Varetagelsen af disse sidstnævnte Opgaver maa som hidtil tilkomme Staten, der har sluttet Aftalerne, naturligvis i det nøjeste Samarbejde med Erhvervene. Jeg for mit Vedkommende har altid lagt og lægger fortsat den allerstørste Vægt paa Erhvervenes Medvirken. En meget vigtig Opgave ved Administrationen af de Bestemmelser, der indeholdes i det Lovforslag, jeg i Dag har den Ære at fremsætte, vil efter min Opfattelse netop blive Tilrettelæggelsen og Udbygningen af det bedst mulige Samarbejde med Erhvervene. Jeg maa i denne Henseende tilføje, at der, selv om det i en vis Forstand kunde være fristende nok, efter Regeringens Opfattelse ikke vil være nogen Mulighed for, som der undertiden har været Ønsker fremme om, at overlade alle disse i hele vor Samfundshusholdning saa indgribende Fordelingsspørgsmaal, saavel som Kontrollen med Handelsaftalernes Overholdelse, til Erhvervene selv. Alene den Omstændighed, at det over for den anden kontraherende Stat er den danske Stat, der garanterer for Opfyldelsen af Aftalen, vil forhindre dette.

Af det, jeg her har fremført, vil det